

Etiske retningslinjer Kragerø kommune

Versjonsnummer

- 1.
- 2.

Godkjenningsdato

19.11.2009
11.05.2017

Godkjent av:

Kommunestyret k-sak 82/09
Revisjon Kommunestyret k-sak 39/17

Retningslinjene gjelder for kommunens folkevalgte og ansatte. Kommunestyret anmoder kommunalt eide selskaper om å innføre tilsvarende retningslinjer.

1) **Formål**

Kragerø kommune legger stor vekt på et levende lokaldemokrati. At innbyggerne og øvrige samarbeidspartnere har tillit til kommunens folkevalgte og ansatte er en forutsetning for denne viktige målsettingen.

Målet med retningslinjene er at ansattes og politikeres fremferd skal være preget av åpenhet, respekt, redelighet, likebehandling, lojalitet og kompetanse.

Det understrekes at den enkelte ansatte og politiker plikter å gjøre seg kjent med kommunens etiske retningslinjer.

Etikk handler om vårt forhold til våre medmennesker og til våre samarbeidspartnere. Gjennom egne retningslinjer ønsker kommunestyret å legge til rette for etisk refleksjon i alle politiske fora og blant kommunens ansatte. Retningslinjene skal gi et klart bilde av Kragerø kommunes sentrale verdier og de forventninger vi har til oss selv og til våre samarbeidspartnere.

Kommunens etiske retningslinjer er et viktig supplement til annet lov- og regelverk. Både folkevalgte og ansatte plikter å overholde lover, forskrifter og reglementer. De skal bekjempe og ta aktiv avstand fra enhver uetisk forvaltningspraksis.

2) **Åpenhet**

Offentlighet og åpen diskusjon er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Politiske og administrative beslutningsprosesser i Kragerø skal være preget av åpenhet, meroffentlighet og innsyn så langt personvern hensyn gjør det mulig. Personer med partsinteresser og allmennheten skal gis gode muligheter for å gjøre seg kjent med kommunens virksomhet, og få innsikt i hvordan kommunen skjøtter sine oppgaver.

Kragerø kommunes hjemmeside skal sikre innbyggerne og andre interesserte innsyn i politiske og administrative prosesser, og i regelverket som regulerer disse.

Folkevalgte og ansatte skal være seg bevisste den innvirkning de har på innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Som et ledd i det tillitsbyggende arbeidet er det viktig at folkevalgte og ansatte i ledende stillinger registrerer sine verv og økonomiske interesser i styrevervregisteret. Det vil bidra til økt trygghet for upartiske/uhildede beslutninger. Det anmodes om at politikere og ansatte selv offentliggjør eventuelle medlemskap i losjer/brorskap eller lignende, og tar dette med seg i sin vurdering av egen habilitet.

Sosiale medier preges av uformell kommunikasjon, linjene mellom politiske prosesser, arbeidsliv og privatliv viskes ut, spredningen av informasjon går raskt og lukkede områder for informasjonsdeling er kanskje ikke så sikret for innsyn som man tror. Det er viktig med en profesjonell kommunikasjon i arbeidet vi utfører. Dette innebærer at kommunikasjonen:

- Er redelig, ærlig og åpen
- Ivaretar taushetsplikt
- Benytter sikre medier ved håndtering av fortrolig informasjon

Spesielt stilles det krav til bevissthet rundt politikeres og ansattes kommunikasjon i arbeidet med mer sårbare grupper, som barn og andre mottakere av kommunale tjenester.

Ansatte i Kragerø kan gi faktaopplysninger om eget arbeidsområde. Som alle andre borgere kan kommunens medarbeidere delta i samfunnsdebatten og uttale seg på egne vegne. Det blir også sett på som positivt at ansatte varsler om kritikkverdige forhold, jf. retningslinjer for varslings.

3) Tillit

a. Habilitet

Kommuneloven og forvaltningsloven gir bestemmelser om habilitet som gjelder for alle folkevalgte og ansatte. Alle som behandler saker har et ansvar for å gjøre seg kjent med disse lovene og følge fastsatte bestemmelser. Dersom en er i tvil, tas det opp i politiske organer eller med overordnede.

Hvis en folkevalgt selv mener han/hun er inhabil, bør dette respekteres.

Folkevalgte og ansatte skal unngå situasjoner som kan medføre konflikt mellom kommunens interesser og egne interesser, og situasjoner som kan svekke tilliten til deres upartiskhet.

Det er ikke ønskelig at kommunens enhetsledere deltar aktivt i partipolitisk virksomhet innen kommunen. Fagledere i kommunal virksomhet bør ikke ha politiske verv innen eget fagområde.

b. Bistillinger, forretningsdrift og styreverv.

Det er ikke tillatt for kommunens ansatte eller folkevalgte å utnytte sin stilling til egen vinning.

Arbeidstakere i kommunen kan ikke ha annet lønnet arbeid eller etablert ervervsvirksomhet uten at dette klargjøres med rådmannen.

Kommunale arbeidstakere som har tillatelse fra rådmannen til å drive ervervsvirksomhet, kan ikke ta oppdrag for kommunen.

c. Gaver og andre fordeler

Folkevalgte og ansatte skal ikke ta imot gaver eller fordeler som er egnet til å så tvil om deres habilitet, og/eller benytte stillingen til å skaffe seg selv eller andre fordeler.

Som gaver regnes ikke en oppmerksomhet som for eksempel blomster og konfekt avgrenset til en verdi av kr 300,-.

Gaver utover ovennevnte, kan kun mottas på vegne av kommunen og skal registreres.

Registreringsoversikten skal være tilgjengelig på kommuners hjemmeside.

Er det tvil, skal det avklares med nærmeste overordnet.

Folkevalgte eller ansatte skal ikke benytte kommunen eller kommunens navn for å oppnå spesielle betingelser i forbindelse med innkjøp hos kommunens kunder eller leverandører. Rabatter ved private kjøp kan bare mottas når dette er innført som en generell ordning for ansatte.

Folkevalgte og ansatte i kommunen skal takke nei til invitasjoner til arrangementer som ikke er av faglig art. Reise- og oppholdsutgifter i faglige sammenhenger skal dekkes av kommunen med mindre annet er avtalt med ordføreren eller rådmannen. Kurs som tilbys ansatte av kommunens leverandører/kunder skal avklares med enhetsleder og håndteres i henhold til gjeldene fullmaktsmatrise. Alkohol dekkes normalt ikke av kommunen på kurs, konferanser eller lignende.

Kommunen har reglementer for anskaffelser, ansettelse, miljø og fortrolig informasjon/taushetsplikt.

4) **Menneskeverd** Kragerø kommune legger vekt på at det skal være gode mellommenneskelige forhold for ansatte, tillitsvalgte, politikere og i relasjon til kommunens innbyggere. Gode mellommenneskelige forhold preges av god kommunikasjon, åpenhet, respekt og toleranse. Politikere og ledere i kommunen må særlig være seg bevisst sin rolle som arbeidsgiver og sitt ansvar overfor tillitsvalgte. Alle ansatte må kunne oppleve at de har en arbeidsplass hvor man tar kravene til helse, miljø og sikkerhet på alvor i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser. De tillitsvalgte må kunne oppleve at de blir lyttet til og tatt med i beslutningsprosessen i tråd med avtaleverkets bestemmelser. Det forutsettes at politikerne kommuniserer med respekt for

hverandre på tvers av partigrenser. Innbyggerne skal alltid møtes på en måte som styrker tilliten til den kommunale forvaltningen. I Kragerø kommune skal vi legge vekt på likebehandling uavhengig av kjønn, religion, legning, etnisk tilhørighet eller funksjonsnivå.

Kommunale kontrakter skal forebygge sosial dumping og utførelse av svart arbeid. Kommunale innkjøp skal fokusere på rettferdig handel, og leverandøren skal følge internasjonale normer for menneskerettigheter. Herunder barne- og arbeidstakerrettigheter.

Enhver form for mobbing er uakseptabel.

Som representanter for Kragerø kommune skal ansatte og politikere ikke opptre beruset.

Kommunen har utarbeidet retningslinjer for kommunikasjonen i politiske utvalg, likestillingsplan, tilsetningsreglement, ledelsesprinsipper og varslingsplakat som er vedlagt de etiske retningslinjene.

5) **Privat bruk av kommunens utstyr** Bruk av kommunens maskiner, biler og annet utstyr kan bare skje i samsvar med fastsatte retningslinjer, godkjent av rådmannen.

6) **Retningslinjer/reglementer**

Utover gjeldende lovverk er det utarbeidet en rekke lokale reglementer og retningslinjer som skal sikre at alle forstår og etterfølger de etiske retningslinjene. Disse ligger på Kragerø Kommunes hjemmesider.

7) **Opplæring/holdningsskapende arbeid**

Kommunens folkevalgte og ansatte har et felles ansvar for at Kragerø kommunes etiske retningslinjer er godt kjent og følges. Retningslinjene skal revideres ved inngangen til hver ny valgperiode. For å lykkes med dette er det avgjørende at vi får til åpenhet og diskusjon rundt temaet slik at det etableres en felles forståelse og plattform for kontinuerlig holdningsskapende arbeid.

Arbeidet med å fremme gode etiske holdninger er først og fremst et lederansvar. Kommunens politiske og administrative ledelse, ved ordføreren og rådmannen, har et særlig ansvar for å sikre et vedvarende fokus på etikk og etiske utfordringer.

Plan for implementering/holdningsskapende arbeid:

- Kragerø kommunes etiske retningslinjer legges ut på kommunens hjemmeside
- Etterlevelse av Kragerø kommunes etiske retningslinjer er et fast tema i alle politiske utvalg og i kommunestyret. Det gjennomføres en årlig evaluering av retningslinjene.
- Det oppfordres til at Kragerø kommunes etiske retningslinjer er et fast tema i de forskjellige partiers gruppemøter.
- Kragerø kommunes etiske retningslinjer er et fast tema på avdelings-/personalmøter samt i medarbeidersamtaler.
- Problemstillinger av generell karakter som blir brakt opp for diskusjon/avklaring legges ut på kommunens hjemmeside som et viktig ledd i det holdningsskapende arbeidet. Taushetsplikt og hensyntagen til personvern må ivaretas.

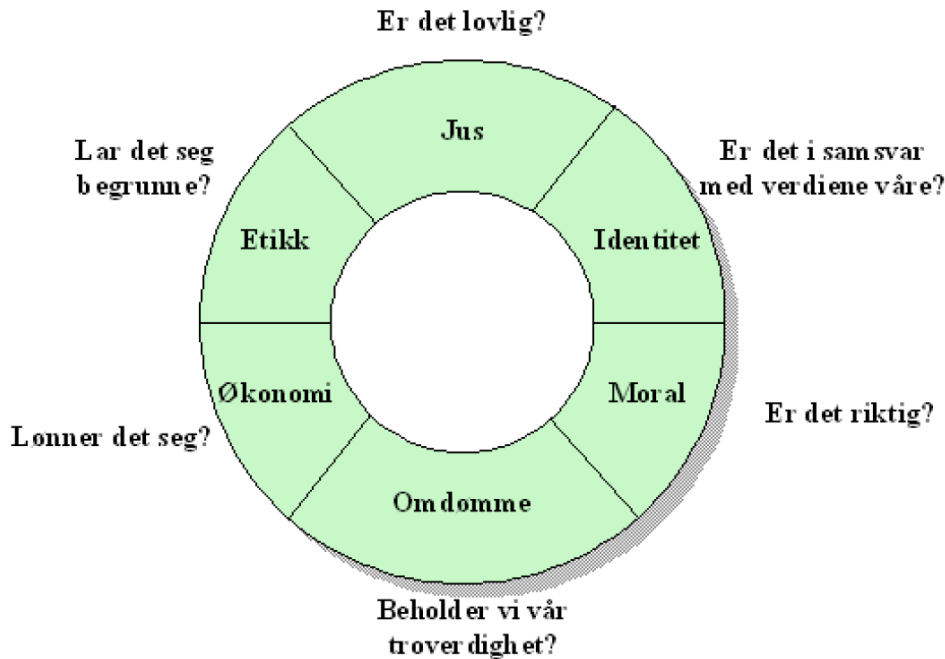
8) **Når vi er i tvil?**

Etiske utfordringer elimineres ikke fullt ut ved detaljerte lokale regler.

I Kragerø kommune sikres derfor en høy etisk standard ved en kombinasjon av regler og vilje til etisk refleksjon blant folkevalgte og ansatte. Navigasjonshjulet fra Humanistisk Akademi reiser sentrale spørsmål som vi er forpliktet til å ha et aktivt forhold til.

Navigasjonshjulet

Navigasjonshjulet

- Er det lovlig ? - Jus
- Er det i samsvar med verdiene våre ? - Identitet
- Er det riktig ? - Moral
- Beholder vi vår troverdighet ? - Omdømme
- Lønner det seg ? - Økonomi
- Lar det seg begrunne ? - Etikk

Det legges vekt på åpenhet når vi står overfor mulige etiske problemstillinger.

I Kragerø er det naturlig å involvere kollegaer i slike forhold.. Problemstillinger som ikke finner sin avklaring på denne måten skal drøftes med nærmeste politiske eller administrative overordnede.

9) Ved brudd på retningslinjene

Evt. brudd på de etiske retningslinjene forøvet av kommunalt ansatte følges opp av Rådmannen i henhold til gjeldende lov og avtaleverk.

De respektive politiske partiene har ansvar for at den enkelte politiker følger retningslinjene.

Henvisning til aktuelle lover og lokale reglementer

- Kommuneloven
- Forvaltningsloven
- Offentlighetsloven
- Personopplysningsloven
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven
- Hovedavtalen / Hovedtariffavtalen
- Administrativt delegasjonsreglement med underliggende dokumenter i form av lederavtaledokument og stillingsbeskrivelse
- Oversikt over gjeldende innkjøps-, attestasjons- og anvisningsmyndighet
- Anskaffelsesreglement for Grenlandskommunene
- Arbeidsreglement for Kragerø kommune
- AKAN-reglement for Kragerø kommune
- Tilsettingsreglement for Kragerø kommune
- Retningslinjer for varsling – Kragerø kommune
- Retningslinjer for bilbruk
- Retningslinjer for mobiltelefonbruk
- Styrevervregisteret for Kragerø kommune <http://www.styrevervregisteret.no/>